

جمعه ایرتسی — ۱ آگستوس ۱۳۴۱

ایگنجی سنه — نومرو ۴۲

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده

اورخان بك خاندنه

ایگنجی قاتده

صاحب و مدیری

محمد مسیح

ملکی تحریک

آبونه شرائطی :

سنه لکی ۲۵۰

آلتی آیلغی ۱۲۵

فوق العاده نه چهلر

ایچون ۵۰۰ و ۳۰۰

غروشدر .

مجموعه من هیئتتجه

طبعی تدبیر ایدلمین

آثار اعاده ایدلمز.

هر آیک برنجی داوره بشیمی کونلری میبقار، علمی، ادبی، اقتصادی، فنی رسمی مجموع عدد

تورک نقش تارنخنده واولیر

باشملارکن

تورک نقش تارنخنده دائر تدقیقلم ائساننده برچوق مولوی اسملری بولمشد . (مولانا) حیاتنده (قونیه) ده حکمدار، امرا و سائر یوکسهک طبقه دن بویوک بیره مرید اولانلار کورولورودی . غیری یدنجی عصر باشلانمچیلرینه دوغرو سلجوقی پای . تختنده (مولانا) منسوبلری بویوک برقلاباتی تشکیل ایدیورودی . دهرین ذوقلی معنوی برعالم ایچنده ، خلق اولو مرشدک صاحبذی نورلی برمفکوره اطرافنده طوبلانئورودی . دها او زمانلرده صوفیلردن برزمره مادی برعالمک انچه وکینش صنعت ثورنکلیخی یاراتماغه چالیشدیلر . اک باشد بویوک برصنعتکار روحیه (مولانا) ، صنعتک نهایتنمزه درینلکلی ایچنده شعر، موسیقی ، سمع کی روحی وجدلرله درویشلریخی یکی برعالمه سوروکله یوردی . .

یدنجی عصرده باشلایان بوقونلی جریان (مولانا) نک معقلری زماننده آنادولو شهرلرنده و خارج تورک لکرده نفوذی ایلدی کوتوردی . باخسه اوغلو (سلطان ولد) ، باباسنک افکارنی برطریق حائنده اورتایه چیقاردی . آیین واصلولری تنظیم ایتدی . (مولانا) عاشققری هر طرفده مولویخانهلر او یاندریدیلر .

علم آداملردن اهلبلی اولانلر پیر اوچاغنده (مولانا) نک نطقلری ایشله یور ، اقرار ویردن جانلره سیروسلوک تعلیم ایدیورلیدی . هر مولویخانه مادی و معنوی منسوبلریله اسلام و تورک مدنیتنه بویوک معاونتده بولونورودی . صنعت و علم اربابی راهلرک خریستان مدنیتنه اولان ایلیکی کی ، مولوی علم و صنعت آداملریده مسلمان تورک لکک یولنده فعالیت باپورلیدی . ادبیات و صنایعک بوتون شمه لری بوفیضی اوچاقلرده کوسته و یلکده ایدی .

یدنجی عصردن اون دوردنچی عصره قدار بویوک واصل طریقت مولرلر یوزلرجه عالم ، شاعر ، خطاط ، مذهب ، نقاش ، موسیقیشناس ، مجلد ، اویماچی ، طیب درویشلر معنوی فیضلری مادی هنرلریله تماملادیلر .

تورک صنعت حیاتنده باشلرنده آتونی سکلی ، آرقه لرنده بیرقاجلی خرقه لریله برمولولری یری وار . بن او زنکین معرفت

ایچلرندن هیچ بری آغیر باصا یوردی . صنعتده کی خصوصیتی غرابنده آرایانلر اولدی ، لکن بوغرابی طبعلرینه سیندرمه دکلی ایچین اوقویانلره غیر صمیمی کوروندیلر . درویشانه شعرلر ، متفکرانه منظوملر سولیه یلر اولدی ، فقط بونلرک نه تصوفنه ، نهده فلسفه سنه دقت ایدیلدیکی کوردک . خلاصه سوزه باشلارکن دورغون کوستردیکمز قایک ایچنده برغلان واردی . فقط بوغلان آنجاق صویک دیننده ایدی ، برتورلو سطحه قدار واصل اولامایور ، بویوکسک حرارتی کوستره میور ، حس ایتدیره میوردی . ایشته بونک نتیجه سیدرکه یازیلان پک چوق شیلره و غما کوللرده بر طوتان قوتلی بر اثره تصادف ایدمه دک ، یازیلان ، یازیلان ، دیگه تیلن شیلر هم او ، هب سولیه نیلمش ، یازیلمش ، دیگه نیلمش شیلر . . . آکر بو بر حقیقت اولماسه یدی اک دورغون دیدیکمز بر دورده یتیش صاییدیز صنعتکارلرله هر هانکی برملک آدیبتندن دها قوتلی بروراق کوستره بیلرک .

اولجه ادبیاتده کی خصوصیتی تشکیل ایدن عنصرلر یالکز طرز افاده ده کی تخالفاردی . ادبیات جدیده نسلدن ، اونی تعقیب ایدن زمردن هر هانکی بری تدقیق ایدمه وسه کندی مسلکدارلردن آنجاق لسان و طرز افاده فرقلریله آریلدیغی کوروروز . مادام که بویوک لسانده برلک شکل ایشدر ، آرتیق بو ساحده فضله توقف ایلک ، بو ساحده بریکلیک باپلاچنه ایتانمی ییوده در . نسل آتیدن بکله دیکمز شی وجود بولش بره وسه یله حالامشغول اولاروق زما تی اسراف ایتمه میسیدر . ملکتمزده ده ادبی مسلکک تأسس ایتمه شی زما تی کشدر ، حتی سکیورده . . . کنجک آنجاق بوساحده کوستره جکی موفقیته ، میدانه کتیره جکی اثرله افتخار ایدم بیلر و یالکز اووقت ادبیات ایله علاقه دار اولمایان محیطک دقتی یکیدن یکی به جلب ایتیه باشلار . عکس تقدیرده هب عینی شیئی تکرار ایدن ، هب باپیلیمش ، ایشله نیلمش ، اورتایه کلش اثرلرله مشغول اولان برسلله کمسه مشغول اولمازسه عسلیه شمه ملیدر . بوقدار جالیشان صنعتکارلرک تقدیرکارلری ده آنجاق بوقدار اولور .

فارسه ناز

کندی اطارافه صایدردی . اسکی تورک عنعنلرینه صادق قالان سلجوق پادشاهلری اوغوز تورهنجه حرکت ایدیورلردی . اداری، عسکری، اقتصادی، صنایع منظم تشکیلات یامشلردی . دولت تشکیلاتلارک آک مکملنی سلجوقلر میدانجه قیامشلردر . داها بشنجه عصر ایچنده معماری اثرلر یابان سلجوق آرتیسترلری یاننده جالیشان نقاشلری بولماق ممکندر . بوتاریخه عالد آبدلر (وکن الدین مسعود) ک خبراتی اولاراق کوزوکمکدهدر . آلتینچی عصرندن صوکرآ میلادی ۱۱ - ۱۳ نجی عصرلرده سلجوقلرک اطراف ایله مناسبتلری زیادهلشدیکی کبی طوپراق و قوخلری ده اولکنک براق مثنای بولمده ایدی . .

موغول استیلاسی شرقک بویوک برفوشنی آنادولویه حرکتنه مجبور ایتدی . و بو یورویش طویلولنک بوتون عنصرلری احتوا ایتکده ایدی . دیدیه و کوسته ریشی سهومن (روم سلطانلری) ملکترلرینه کله جک اولانلری چوق کوزه تیورلردی . و بویوک برغبنت و تشویق ایله آنادولونک بویوک شهرلنده ذوقی و کبار برحیات سورولوردی . تورک یاشاییشنده صنعتکارلرک موقی صایلمقده ایدی . بویوک سلطانلردن (علامه الدین کیشاد اول) دوری سلجوقلرده علم ، ادبیات و صنعت کبی مدنی فعالیتلرک فضله رواج بولدوخی زمانلردی . . پایتختده مختلف تکنیک بیلکیرلره آبدلر قورولوبور ، صنعتکارلرک بویوک لیورلردی . .

آنادولوده بوتون اینجه صنعت شعبلری انکشاف ایشدی . شعر ، موسیقی ، معماریده مستقل اثرل میدانجه دوکن سلجوق تورکلی نقش و هیکتراشقاله اشتغالی منوع طابیبورلردی [۱] . بوسعتلرده دهرین دیویشلی هنرورلر واردی . .

چوق قوی برصنعت موجودیتک قونیه و کوچوک آسیانک اورتاسنده بولان دیکر مترقی شهرلرلنده تورنگارینه تصادف ایدیلورودی . طوغلا خراسان صنعتی طاش پتاره جهرلرک بویوکسهک و کوزل مدخللری سوسله مکده ایدی . تورکارلک آک اسکی صنعت اثرلرلنده مشاهد ایتیبکمز آبدوی شکل و تزیینات سلجوق حدودلری داخلنده وجوده کتیریلان اثرلرده بوتون شمعشعه و لطافتیه نظره چارمقدهدر بوراده (قونیه) بی صنعت حرکتلرینک مرکزی - باشی صایماق لازمدر . بویوک شرق

[۱] (آنادولوده سلجوق هیکتراشانی) نای آلتنده هازی غلوک طرفندن آلامجه یازیلان بوکتاب موزممدیرینی معرفتیه ۱۹۱۷ تارخنده استانبولده احمد احسان مطبعهسنده طبع ایدیلشدر .

دونیاسنک بالکیز [نقاشلری] بیلدیرمه کندیمی ویریوروم . داغلیق برحاله دوران وبعضاً کتبخانهلرک برکوشنه آتیلمش بولنان مولوی اثرلری بیر بیر سنه لرجه آرادم . بعضاً برزنگ عالی ، بعضاً برخطه ، براویما پدیعه سی ایچین سهو سهو کونلری می باغیشلادم .

اثرم درین برعشق ایله حاصل اولان یورغونلغک ویردیکی برخط ایله یازلمشدر . اونی ، بو انکین عالمک روحی هیجانلری می هرکسه طاندریمق مقصدیه تورک صنعت دونیاسنه چیقاریوروم . ۱۸ قشرباول ۱۳۴۰

مدخل

محرری ایکینچی عصرایچنده آنا یوردلرندن آیریلان اوغوز تورکلی غربیه دوغرو یورویرهک ماورای نهر طرفلرلنده یرلشمشلردی . اوراده اسلام دینی قبول ایتشلر و بویوک استیلا یوزندن ایران اراضیسنده یورد طوتمشلردی . و ۴۰۰ سنه لری ایچنده وقوعه کن تاریخی وقملردن بری ده سلجوقلرک ایران طوپراقلی ئوستنده حکومت قورمالیدر .

بو حکومت ائی برزمان تورک شان و اثرینی هر طرفله یایمغه موفق اولمشدی . کتیش حدودلری ایله ساغان ملک شاه زمانی تورک خاقانلغک قوتلی اولدوخی و قتلدر .

کوجیه لکدن مدنی حیاته کهن تورکار چادیری ترک ایدیه رک کندیلری ایچین کوزل بنالر قورماق یولی چوقدن ئوکره . نمشلردی . و بواجتاجی دیویراجاق صنعت بیلکیرلری ایله اسلام دیننک تأثیرلری آلتنده ، شرق مکتبلرینک تکنیک اصوللری آلاراق اسلامی شکلرده اثرلر اورتایه آتیورلردی .

سلجوقلرک ایرانده وجوده کتیردکاری آبدلره ، دیکر صنعت محصوللرلنده اسلام ایزلری بولماق دایما قبلدر .

ملک شاه ک ۲۹۹ تاریخنده وفاق نوزرینه اوراده کی تورک دوزه فی یوزولدی . شرقده ایشیق سالان بویوک بروم سونیوردی . بوخالان آنادولوده عینی ادارهیه تابع یاشایان تورکار استفادهیه دوشدیلر . بش بکلک ایچیریسندن قوتلی برولایت مرکزی اولان (قونیه) ده استقلال اعلانی باشلاوردی . .

(قونیه سلجوقلری) آدینی آلان بویکی حکومت تشکیلاتلنده صنعت و علمه ده بویوک برامیت ویریلورودی . ابلک زمانلرلنده جوار بکلریه غاوغار یابان سلجوق دولتی کیتدیکه بویویوردی . .

(ملاذکرد) محاربه سندن صوکرآ آنادولوده تورک موجودیتی

ایکسچی سنہ

« قوسه » ده ايلك اسقولاستيك مدرسه علمياتي باشلاياوق
 تصوف جرياني ايله برلكده ايله ريله يوردى . مولانا طرفدن
 تعقيب ايديلان وحدت وجود نظريه سى خلق آراسنده منتسبلر
 بولويوردى و بر چوق كيمسه لر بو آخيق و بارلاق يولى قبول
 اغنكده اوزاق قالمبولردى . وقتك پادشاهى بيله مختلرلنداوام
 اخشى برشر و فيض آلا ييلويوردى . مارك اغزلردن تا كرى
 كلاملى ايشتمك ايچن هر طرفدن كومه كومه انسانلر كايويوردى .
 يوزلى آشان ميريدلى آراسنده بر چوق هنر صاحبي
 اۇلر بولقنده ايدى .

مختلف طبقه له منسوب و قلمبری الہی پر وجد ایلم یانان بو
آنکین روحی عاشقردن «قوتیه» ده بر صنعت عالی تشکیک
ایتمیشدی. خطاط، نقاش، معمار، موسیقی شناس، شاعر
و طیبیلردن مرکب اولان بو عالمک تورک صنعتنده پک ئوستون
بر موقی واردی ..

بو مختلف مسلك صاحبان ٿي پڪ ڇڏي ڪورڊيلريه
(ولد جلي) افندي ، دوقور (فيديون نافذ) ، (احمد عوفي) ،
(رؤف بکنا) ، (مدحت) ، (احسان حوي) بڪلر تديق
ايتنڪده دلر هي پرينڪ آبري وڪندي شعبه زنده کي مساعيلري
نتيجه سنده مولوي بلك بو ويونند صوڪرا کي دورره عائ حيا
شنگ واسع بر صورتده تنور ابده چڪي امد ايتنڪده ز .

سلجوقلر دوروندهكى نقاشلاره دائر معلوماتى مولوى مېنلردن
و منفرد و ئاشقن آلپوز. بىر چوق يىرلر ده محلى تىدق قانده
بولوندى واقعا آنادولو آيداننده بو دورك صنعتكار اسلمينه
راست كلك ممكن اولويور. فقط بونى بوتون تفصيليله تعقيب
ايتك ايچين مولوى آمارنى تىدق ايتك ضروريدير.

آنادولوده قوتلی حرث ومذیتلریله طانیان سلجوقلر
زماننده کی صنعت حیاتنده مولولر بویوک بریر دلدوروماقدردر.
هنوز قراقلدن قورتولمایان او بویوک و قدرتی دور ایچنده
صوفی درویشلر اولدجه بر اکثریت تشکیلی ایدرلر ... مناقب
کتابلرنیک بیلدریملرینه کوره (بدرالدین تبریزی) ایله (بدرالدین
یاواش) ایپاک مولوی صنعتکارلردر. آنادولو مجموعه سنده [۱]

[۱] آنادول و جموعه سی ۲ ک - ۳ نجی صایسنده کی (یشیل قبه)
مقاله مرده نهمان و کیم طرفدن انشا ایدیلدیکی تقصیلاتیه یازمه قدق.
(محمدیضا) کله (روسه دن قوبیه سیاحت) آدی کتابنده (ص ۲۴۳) ده
۳۳۹ و تارخمیجده قوبیه بلدیکی حسانیه صایسنده ریلان (قوبیه رهبری)،
(۲۱ ص) ده یشیل قبه (سلطان علاء الدین) صایسنده یاپیلدیغی
یازی یورکه بومعالمه رده و غرو ده کله هر. مذکور مقاله ریزه صراحت.

عالمی، صوفیلی، شاعری، صنعتکاری... اورادہ
بریکوردی، بر صنعت باغیچی اولان شہرہ معماری تورک
اینگھلکاری، صنعت خارقیسی نورنگار چاقراشیوردی، بو
آئیکین صنعت قیاناغندہ تورک اولری بویوک قدرتلی کوستردیلر
زمنکین صنعتی اثرلر یارادیلر.

تورککی یو جهلدن بوتون بوسنعت کوزالککری «قونیه» یه
بر تبهن صاغیلوردی . یانری قالین بر سورله چه ویریلنه
«علاءالدین تبسی» شهرک کوکسندنه الماس بر تاج کبی
پیرلوردی .

تېدە ، ايجلرني هنرور تووك استادلر كاپوب ايشلەدكارى
زيتلى سربلر ، ياقى باشندە علامالدين بادشاهك اكالم ايتىردىكى
جامع ، ايج قلەند خارجدە ماوى جىنى قبه (قاراداي مدرسەسى) ،
ظريف طاش ايشلەملر ايجندە (ايجە منارە) ، (دارالحديث)
براز ايلردە دىنكار خزينەسى (صيرچالى مدرسە) ، دها اوتەدە
(صاحب آتما) برىيلەزىكى پارلاپوردى . شەرگون باقىيە
دوغرو اوزاپوردى . كەتيش يوللر ئوزىندە ايكي طرفلى طاش
بولر ، براق سولور آقان چشمەلر ، يىر يوكسەلەن تربەلر
ماوى آلەولر ايجندە يانان منارەلر ، قەلر ... يىشىل طونلقلر
وكل باغچەلرى ... تووك باي ئىختە دوپولماز برىمنظر موپرىوردى .
دېوكى دورط طرفى قاياتان سولر .. ئوزوندە هروريزك
احتشامى كوستەير قولەلرلە ھېتى آتيرپوردى . تووك
باي ئىختە صنعت وسىياسى موقىي ياتىندە بردە معنوى بويوكلىكى
واردى : سلطان علمانك لارندەدن تىرىقلىرى ئوزونە دەكرى
برقات دها آرتقىش ، كوك قە آلتىندە بىرك شەر اولمشدى .

اسلام و تورك دوتياسنك بو (علم خانداني) ، (قوتيه) ده
بو يو ك اكراملر ؛ حرمتر كلورويوردى . باشنده « سلطان
علاء الدين » اولاق سراي اركاني ، شهرهك يوزه كلنلري
كندلرته بنده اولوبورلدى .

سولطان علماء نك وفاتندن [۱] صوكر ارشاد مقامنده اوغلو مولانا جلال الدين [۲] بولونپوردی . پدیرلی حیاتنده اووندن صوكر اهلاردن كاله ایرمن مولانا آتاسنك یرینی دولدورپوردی . اونك کی خلقه نك سوزشلی وعظ و نصحتلر ایدسوردی ..

[١] ١٨ وسم الآخر ٦٢٨

[۷] (مولانا) تعیری ایلک دفعه احیاستندن (صدرالدین قونوی) طرفندن ویریلشدر. اوندن سوکرا (مولانا) اولاراق یاداندیشدر.

صخره دوه فی اوفلر کیه

عین الدوله ناک اثرندق قوییه در
« عورک قولکسیونشدن »

نورک نقشه تارخنده مولوبلر : ۱

ملی مجموعه ، نومرد : ۴۲

(مولانا) حیاتده ایکن کندیلرینه مرید اولش واوزون مدت پیرینک خدمت و صحبتلرینه دوام ایتشدی .

(قونیه مکتبی) شاکر لرلندن اولوب اوراده متعدد اولرده ، مرادمده کی کوشکرده قشقر ایشله دیکنی مولوی وثیفه لرلندن اوقویوزده «علاءالدین تهمی» اطرافنده سلطانلرک سیرایلی اولدوغی کی دیگر طرفلرده اصیل زادهلرک آیری آیری قوناقلری واردی . حسامالدین چلی [۱] زوکوبلر - قویوجیلر چارشیسی جوارنده شیمدیکی ضایع مکتبی نلک کون باتیسنده بویوک قوناقی بولونوبوردی ویا زین بوتون اصیل زادهلر وسرای ارکانی مرادمده کی صیفیلرنده اقامت ایدیورلردی . حسامالدین چلی نلک مرادمده (آی بیلدیر) اسمنده باغی اولدوغی و بر جوق دفعه لر مولانا نلک حضورله «عین الجمع» لر بایلدیغی عینی منبعلردن تکرره نیور . . .

صیوا تئوزینه اوزماده دیوارلری ایشله مک صنعتنک سلجوقلرده نلک زیاده قوللانیلدیغی بیلوروز . بوکون ظالم انسانلر ائده اودوردن بقیه قالان صنعت نمونه لری کون کجیکه قایب اولماقدادر . اکر بو اثرلر شیمدیقه قاتار حسن صورته محفوظه ایلیش اولسیدی بزو بوسنتک بر جوق تونکرلری ده اای کورمه کجکده . .

شمدی یالکز علاءالدین کوشکی نلک کون دوغی طرفنده استیلاقتیلر قوضول آلتلرنده ، آنا دیواری اوزرنده قرمنی و صاری رنگلرده مرمرلر کورووروزکه ، بزه بو حال ثوست داخلی قسمنکده فرهسک رسملرله سوسلی اولدوغی ظن ایتدیرمکده در .

بناء علیه فرهسک نقاشی اولان (بدرالدین یلواش) لک اثرلری محو اولدوغندن مکتب تهشیکتی کشف ایتک بختیار . لغندن اوزاق بولونوبوروز . سلجوقیلر دورنده مولویلردن دورت نقاش داها واردوکه اسماری (عین الدوله) ، (قلویان) ، (شهاب الدین) ، (حاجی المولی) در .

(عین الارمله) یی مناقب نویسار اوزمانلک مشهور پورتزه - جیلرلندن برلیس اولاراق کوست دییورلر و اثرلرینه عائد شو [۱] قونیه آخی ریشک اغیلیدر . ۶۲۲ تاریخنده قونییه توله ایتمش و ۶۸۳ سنهسنده (مسافر قیرده) وفات ایلهمدر . مولانا نلک سعودیکی مریدی اولوب (مثنوی شریف) بو ذالک نیازی اوزورینه سوله غنن و کندیسی طرفندن ضبط ایلیدیر . (مولانا نلک وفاتلندن صوکرکا اون برسته اورشاد مقامنده بولوغئندر .

(یشیل قبه) یه دائر نشر ایتدیکنمز ایکی مقالهده بونلردن معمار (بدرالدین تبریزی) نلک صنعتی حقتده معلومات ویرمشدک . اوراده کی ایضاحاتیمز اختصار ایلهرک بورایه یکدن قید ایدیوروز :

(بدرالدین تبریزی) اورتا آسیایی قانه بویایان موغول استیلاسی تئوزینه کوچوکلر باشنده (قونیه شهری) نه دوشدی . بوکوزی آجیق تورک چوچوغنی سرایه ویردیلر . سرایده بویوروز صنعت استعدادی انکشاف ایدیوردی .

«قونیه صنعت مکتبی» نه آئی بر قلیتله ایتشدی . یالکز انشا آتار آلاراق صنعتده کندیسینی تجربه ایتدی . نلک اسکی بر مولانا» حیی اولان (أمیر علاءالدین قیصر) سلطان ولده [۱] کندیسینی دلالت قیلدی . و ائده هنری اولدوغنی ؛ بو یوزدن یاران خدمت ایده بیله جکی سوله دی . سلطان ولدک یاتنده خدمت کوردکدن صوکرکا «مولانا» نلک مریدلری ایچنه داخل اولدی . معمارلقدن باشقه سیموکیما علملرینه واققدی . بو هنرلری مناقب کتابلری : «بدرالدین تبریزی» فن کیمیا و صنعت سیماده ابو علی سنا و حکمت حکما حکمنده سقراط ثانی و افلاطون یونانی ایدی . وسائر علوملرده معلوماتلری دخی بوکا قیاس ایدی «دیه توصیف ایدیورلر ...

مولانا نلک وفاتلندن صوکرکا امیر علاءالدین قیصر [۲] مولانا نلک تره سنک انشاسنه کندیسینی معمار باشی تعیین ایدهوکلرک یوزیکرمی یدی بیک درهم سلطانییه یشیل قبه نی انشا ایتدیردی . سلطان ولد و حسامالدین چلی نلک درویشلکنده بولونوب اولو عارف چلی زماننده حقه اولاشدی ...

(برادرین یلواش) : اودورده نلک معروف بر نقاش اولاروقد کز ایلیدن بدرالدین یلواش دل و نظر صاحبی بر مریدیدی .

[۱] (سلطان ولد) حقتده ملی مجموعه نلک ۹ - ۱۱ نومرولو نسخهنسند (حکیم شقایق) ایکی مقاله نشر ایتشدور .

[۲] بر کون کورسی خاتون معالییه و معالییه طریقیته خدمت علاءالدین قیصر دن حضرت مولانا دن نه کرامت کوردکده آنک بوردیمی اولهک و مرید اولهک وانی عظیم سوپورسون دیو سوال باوی جهان عمر اوله مولانا کرامتنک قنری اولهکده هر بر بیغامیری برمت سوپور وهر بر شیخه بر قوم مقلد اولشلردر اتفاق قام ایله جیج مال و ادبای دول حضرت مولانا نی سوپوروز و آنلک امرای ایله مشرف اولورلر و اوندن ققاع آجیورلر . بوندن نلک بیک نه کرامت اولجی دیدی باوی جهان عظیم بشارت قبول اکا تشریفات کیدردی و یارانه متروقه خدمت ارزانی ایلدی [مناقب افلاک] ترجمه عبدالباقی دده ، ص ۱۵۲ .

دیو اشارت ایلدی پس (عین الدوله) بر قاچ امین ایله حضرت «مولانا» یه کلدی، هم او یوله باش قویوب اوزاقدن طوردی. سوز سولمزدن اول مصلحتدر اگر قادر ایسن بیوردی هانا بر قاچ طبق عیترنی کاغذ کنوروب (عین الدوله) اله قلم آلوب توجه قیلدی و حضرت مولانا ایاغ اوستنده طوموشدی نقاش بر نظر ایلیوب تصویر صورته مشغول اولدی. و بر طبقه بغایت لطیف بر صورت نقاش ایلدی ایکینچی کره نظر ایلدی. کوردیکه اول اول کوردیکه دکلدی بشقه بر طبقه بر رسم آوردی صورتی تمام ایلدکده ینه باشقه بر شکل کوردی علیا یکریمی طبقه کونا کون صورتلر یازدی و فقدرکه نظری مکرر ایلدیسه بشقه کونه نقاش پیکر کوردی متحیر قلوب بر نعره آوردی وینوش اولوب قلملری قیردی و عاجز وار سجدهلر ایلدی هانا حضرت مولانا هم بو غزله سر آغاز بیوردی.

آه بی رنگه و بی نشان که منم
که به پند مرا جان که منم
کفتم اسرار در میان آور
کومیا اندران میان که منم
که شود این روان من ساکن
این چنین ساکن و روان که منم
بهرمن غرق کفتم در خویش
پوالمجب بحر بی کران که منم
زین جهان وان جهان مرا مطلب
کین دو کم شد دران وان که منم
فارغ از سودوز زبان چو عجم
طرفه بی سودی بی زبان که منم
کفتم ای جان تو عین مای کفتم
عین چه بود در آن عیان که منم
کفتم انی بکفتم می خاموش
در زبان نامدسه آن که منم
کفتم اندر زبان چو در ناید
ایست کویای بی زبان که منم
میشدم در فنا چومه بی پای
ایست بی دست و پا دوان که منم
بالک آمد چه میروی بیکر
در چنین ظاهر و نهان که منم [۱]

هم او یوله کریان کریان (عین الدوله) طیشارو چیقدی و کاغذلری خدمت (کرجی) خانوته کوتوردیلر اول صورتلرک جمعوی بر صندوق قویوب سفر و حضرته کندیله طورتدی و اول حضرتک شوق آکا غالب اولدنی حالتده درحال مصور و مشکلی اولوردی تا آوام بولوردی [۲].

(۱) دیوان کبیر، قوتیه، درگاه مولانا کتبخانه سی

(۲) مناب المار فین ترجمه سی، عبدالباق دده، یکی قابو درگاه کتبخانه سی، نومرو ۱۱۲۶

یتمدی

شهاب الدین

معلوماتی ویریورلر: «ملکة زمان باتوی جهان خاقون سلطان (کرجی) خاقون [۱] ورحمه اله که جمله محبان خالصدن و مریدة خاص خاندان ایدی و دایم «مولانا» نك آتش شوقنده یاتردی اتفاقا استدیکه قیصریه کیده و سلطانه آتندن انفکاک یوغندی آتندیکه کزین و صاحب رأی زرین ایدی و اولو حضرتک بارناو فراقه تحملی اولمادی. مکر اول عهدهده بر نقاش واردیکه صورت کرلکده و تصویر مصورات مانی ثانی ایدی [۲] و فتنده مانیه فشمزده آشاخی قالدورسون دیردی واکا (عین الدوله) رومی) دیرلر دی. اکا تشریفار و یروب تا (مولانا) نك صورتی بر طبق کاغذده بر رسم قلوب اول کردی غایت خوبلکده تصویر ایلیوب کزار ایلسون تا نك مونس اسقاری اولسون

[۱] غیاث الدین کیشرو و ثانی نك قیزی و معین الدین پروانه نك زوجہ سیدر. ایکینجی ده مولانایه مرید اولمادیر. «مولانا»، «فیما فیہ» اسمند یازدنی کتابی یوزاته آنخاف ایتدی: [۲] «پروانه روم» لقب امیر معین الدین کاشانی است که از جانب هلاکوخان ابن جوجی خان بن چنگیز حکومت و فرمان فرماقی ولایت روم داشته و بعدت مولانا جلال الدین محمد صاحب مثنوی اطهار ارادات میکرده و در کنارت فیما فیہ روی سخن مولوی ناهوست [۳] فرهنگ انجمن ارای نامور رضایی خان پروانه لیلیه اشعار ایدن یوزاتک اصل اسمی (معین الدین سلیمان بن علی بن محمد) در. پروانه اوائل حیاتده بر مکتب ابدائی معلی ایدی. ذکا و درایی، عزم و جبارتی سایه سنده قوتیه ساچوقلری نك خدمت وزارتته قدر ااعتلا ایلدندی. هجری ۶۷۵ تاریخنده مصر سلطانی ملک طاهر پیرس (بای پرس) ممالک روی اسقیا ایدمک آنادولی یه داغیش اولان موغولاری کلاماً قیلچدن یکیردیکه هنکامده، پروانه قوتیه ده ک ساچوق حکومتک وزارتنده بولونیوردی. یووقه اوزرینه موغولر پروانه فی خفا ملک ظاهرله متفق عد ایدمک اعضاسی بارجا بارجا دوعمرافق صورتیه بیچاره فی تلف ایش، کبیرلری تسکین ایچین آلتیرنی بیه جک قدر و حجت کوسرتمشدر. (اسلامده تاریخ موغولر شمس الدین، ص ۲۳۶ - ۲۳۵)

[۲] (مانی) هندستان دن شاه عباسک ساریه کشفدر، صوک بهارک صارم شیشلرک بی، آتشین غرویلرک داغ انتکارد، دولاشان سولون سیسلیری، سیاه بولوطلرله دولو فراکاتی سارک شعری حسن ایتدیرمکی ایسته دیک ائرلندن آکلاشیلدند و در (مانی) ایلک دفعه اولورق دیله منسه ده هیچ اوللازمه طبیعی و قاعده یووقا آرقا بلاتلر نك کیتدیکه اوزافلا شامی کبی ابدائی مناظر قاعده لری میدانه قویقدن. شاه ائرلندن بری، (آدم و حوا) بی، برالما قاشی آلتندیم عجم قایتند اولارق کوسرتن و قاهره کتبخانه سنده محفوظ اولان مینیا توریدر. تأسیس ایتدیک مکتبک باشلیجه استاداری: تیمور، شجاع الدوله، کاپور، شاپور، رضا قلی بی، ابراهیم ثانی، محمود هندی، میرزا کوچوک الاصغهانلی در. عجم مینیا توبجیلری (آشقام غزنی سی، نومرو ۸۹۷)